

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Ivety Postulkové ve věci

žalobkyně: **Obec Dlažkovice**
sídlem Dlažkovice 65, 411 15 Třebenice
zastoupená advokátem JUDr. Ing. Vladimírem Nedvědem
sídlem Kostelní náměstí 233/1, 412 01 Litoměřice

proti

žalovanému: **Ministerstvo financí**
sídlem Letenská 15, 118 10 Praha 1

řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 8. 2017 č. j. MF-15559/2017/3901-3,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se u Městského soudu v Praze domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí vydaného Ministerstvem financí (dále jen „žalovaný“), kterým bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Generálního finančního ředitelství ze dne 16. 3. 2017 č. j. 117750/16/7500-30470-010362, jímž bylo zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o prominutí penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nejprve popsal výchozí skutkový stav, když uvedl, že dne 21. 12. 2015 podal daňový subjekt žádost o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně vyměřeného platebním výměrem Finančního úřadu v Ústí nad Labem a žádost o prominutí penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně vyměřeného platebním výměrem. Generální finanční ředitelství rozhodnutím ze dne 15. 3. 2017 č. j. 116668/16/7500-30470-010362 částečně vyhovělo žádosti o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně, když z celkového odvodu ve výši 3 986 000 Kč prominulo částku 3 719 186 Kč. Řízení ve věci žádosti o prominutí penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně Generální finanční ředitelství rozhodnutím ze dne 16. 3. 2017 č. j. 117750/16/7500-30470-010362 zastavilo ve smyslu ust. § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu, neboť shledalo, že nebyly naplněny zákonné podmínky podání žádosti dle ust. § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel - žádost byla podána po uplynutí lhůty 1 roku ode dne nabytí právní moci platebního výměru na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně.
3. Dále žalovaný konstatoval, že daňový subjekt nesouhlasil s prvostupňovým rozhodnutím a podal proti němu odvolání, k němuž žalovaný ohledně argumentace týkající se běhu a stavění lhůty k podání žádosti o prominutí penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně, doplnil odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Žalovaný připustil, že v obecné rovině lze souhlasit s názorem daňového subjektu, že penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně (jakožto příslušenství daně) je odvislé od odvodu za porušení rozpočtové kázně (jakožto daně), avšak současně uvedl, že nelze bez dalšího dovozovat závěr, že se též lhůta k podání žádosti o prominutí penále odvíjí od lhůty k podání žádosti o prominutí odvodu. Právní úprava žádosti o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně nebo penále za prodlení s ním je obsažena v ust. § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel, z něhož vyplývá, že daňový subjekt může podat samostatně a nezávisle na sobě žádost o prominutí odvodu, žádost o prominutí penále, popř. obě tyto žádosti, přičemž lhůta k podání žádosti se vždy odvíjí ode dne nabytí právní moci platebního výměru, kterým byl vyměřen konkrétní odvod nebo penále, o jehož prominutí je žádáno. Jazykovým výkladem předmětného ustanovení lze přitom dovodit, že nezávisle na sobě dochází i ke stavění běhu lhůty k podání žádosti o prominutí odvodu, resp. žádosti o prominutí penále, a důvody dle ust. § 44a odst. 13 písm. a), b), c) rozpočtových pravidel se posuzují vždy ve vztahu ke konkrétnímu platebnímu výměru. Tento výklad je jednotně zastáván v dlouholeté ustálené správní praxi Ministerstva financí a Generálního finančního ředitelství. Žalovaný dodal, že daňovému subjektu nic nebránilo, aby se odvolal, a popř. podal správní žalobu i ve věci platebního výměru na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně. Stejně tak měl daňový subjekt možnost podat za podmínek ust. § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel žádost o prominutí odvodu a žádost o prominutí penále již ode dne právní moci příslušných platebních výměrů a nemusel vyčkávat na výsledek řízení ve správním soudnictví ve věci odvodu. S ohledem na uvedené, práva daňového subjektu nejsou zastávány výkladem ust. § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel nijak dotčena. Žalovaný proto uzavřel, že v předmětné věci nedošlo ve smyslu ust. § 44a odst. 13 písm. a), b), c) rozpočtových pravidel ke stavění lhůty k podání žádosti o prominutí penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně vyměřeného platebním výměrem Finančního úřadu v Ústí nad Labem ze dne 31. 10. 2012 ve výši 3 986 000 Kč a byly proto naplněny zákonné podmínky pro zastavení řízení ve věci této žádosti ve smyslu ust. § 106 odst. 1 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“).
4. Proti tomuto rozhodnutí směřuje podaná žaloba.
5. Žalobkyně namítá v podané žalobě, že žalovaný nesprávně posoudil právní otázku roční lhůty pro podání žádosti o prominutí penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně podle § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel. Podle žalobkyně stavění lhůty u primární povinnosti znamená stavění lhůty i u sekundární povinnosti tj.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

příslušenství. Je-li zrušeno rozhodnutí o primární povinnosti, nepochybně platí, že neexistuje ani povinnost sekundární.

6. Žalobkyně tedy tvrdí, že výklad o posuzování lhůty toliko k platebnímu výměru na penále za prodlení s odvodem, bez ohledu na to, zda jde o povinnost primární či sekundární je výkladem nesprávným, neboť platí, že je-li stavěna lhůta u primární povinnosti, je tím stavěna lhůta i u povinnosti sekundární. Jinými slovy, ke stavění lhůty k podání žádosti o prominutí penále podle § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel v daném případě postačí, byla-li podána správní žaloba proti rozhodnutí odvodu za odvod za porušení rozpočtové kázně. Protože v tomto případě byla podána žaloba a následně i kasační stížnost, došlo v období od 13. 11. 2012 do 16. 3. 2015 k přerušení běhu lhůty podle § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel i pro podání žádosti o prominutí penále.
7. Z výše uvedeného důvodu nebyl dán důvod pro zastavení řízení o žádosti o prominutí penále, resp. nebyly splněny podmínky ust. § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu a žádost byla podána v roční lhůtě, neboť ta začala běžet od 17. 3. 2015.
8. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby a odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K běhu lhůty k podání žádosti o prominutí odvodu či penále za porušení rozpočtové kázně dodává, že z ust. § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel jednoznačně vyplývá navázání této lhůty na právní moc konkrétního platebního výměru. V případě žádosti o prominutí penále se tedy lhůta k jejímu podání odvozuje od právní moci platebního výměru na penále a ve vztahu k tomuto platebnímu výměru se posuzují i skutečnosti způsobující stavění lhůty. Žalovaný zopakoval, že žalobkyně nebyla nijak omezena v možnosti podat opravné prostředky i správní žalobu i proti platebnímu výměru na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně, stejně tak měla možnost podat souběžně i žádost o prominutí odvodu a žádost o prominutí penále. Výklad zastávaný žalobkyní by podle žalovaného neodpovídal ust. § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel.
9. U jednání, které se konalo dne 2. března 2021, žalobkyně setrvala na důvodech vyjádřených v žalobě. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby s poukazem na napadené rozhodnutí a písemné vyjádření k žalobě.
10. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.) a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
11. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
12. Podle ust. § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel *o prominutí nebo částečné prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně nebo penále může Generální finanční ředitelství požádat fyzická osoba, právnická osoba nebo organizační složka státu, která se porušení rozpočtové kázně dopustila, a to prostřednictvím finančního úřadu, který tento odvod nebo penále uložil. Žádost o prominutí nebo částečné prominutí lze podat nejpozději do 1 roku ode dne nabytí právní moci platebního výměru, kterým byl odvod nebo penále, o jehož prominutí je žádáno, vyměřen. Lhůta 1 roku neběží ode dne*
 - a) podání návrhu na obnovu řízení podle daňového řádu do dne pravomocného skončení obnoveného řízení nebo do dne pravomocného zamítnutí návrhu na obnovu řízení,

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

b) zahájení přezkumného řízení podle daňového řádu do dne pravomocného skončení tohoto řízení,

c) zahájení řízení podle soudního řádu správního o žalobě proti rozhodnutí správce daně do dne pravomocného skončení tohoto řízení nebo do dne pravomocného skončení řízení o kasační stížnosti.

13. Soud při posouzení sporné právní otázky vyšel ze skutkových okolností posuzovaného případu, které nejsou mezi účastníky sporné:

Na základě výsledků daňové kontroly byl daňovému subjektu platebním výměrem Finančního

úřadu v Ústí nad Labem ze dne 5. 12. 2011 č. j. 00310348/11/214984507527 vyměřen odvod

za porušení rozpočtové kázně ve výši 3 986 000 Kč. Dne 31. 10. 2012 bylo daňovému subjektu

platebním výměrem Finančního úřadu v Ústí nad Labem č. j. 316870/12/214984507527 vyměřeno penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně ve výši 3 986 000 Kč.

Daňový subjekt proti platebnímu výměru na odvod za porušení rozpočtové kázně podal odvolání, které Finanční ředitelství v Ústí nad Labem rozhodnutím ze dne 19. 10. 2012 č. j. 11261/12-1700-506634 zamítlo a napadené rozhodnutí potvrdilo. Žaloba proti rozhodnutí o odvolání byla Krajským soudem v Ústí nad Labem zamítnuta rozsudkem ze dne 22. 7. 2014 č. j. 15 Af 384/2012-34. Rovněž kasační stížnost daňového subjektu proti tomuto rozsudku byla posléze rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015 č. j. 9 As 220/2014-34 zamítnuta jako nedůvodná. Ve věci platebního výměru na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně odvolání daňovým subjektem podáno nebylo a tento platební výměr nabyl právní moci dne 4. 12. 2012.

Dne 21. 12. 2015 podal daňový subjekt žádost o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně vyměřeného platebním výměrem Finančního úřadu v Ústí nad Labem a žádost o prominutí penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně vyměřeného platebním výměrem. Generální finanční ředitelství rozhodnutím ze dne 15. 3. 2017 č. j. 116668/16/7500-30470-010362 částečně vyhovělo žádosti o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně, když z celkového odvodu ve výši 3 986 000 Kč prominulo částku 3 719 186 Kč.

Dne 16. 3. 2017 vydalo Generální finanční ředitelství rozhodnutí č. j. 117750/16/7500-30470-010362, kterým podle ust. § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu zastavilo řízení ve věci žádosti o prominutí penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně, neboť shledalo, že nebyly naplněny zákonné podmínky podání žádosti dle ust. § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel - žádost byla podána po uplynutí lhůty 1 roku ode dne nabytí právní moci platebního výměru na penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně.

14. Spornou je mezi účastníky otázka, zda stavění běhu lhůty dle ust. § 44a odst. 13 rozpočtových pravidlech z důvodu podané žaloby a kasační stížnosti na odvod za porušení rozpočtové kázně lze vztáhnout i na běh lhůty k podání žádosti o prominutí penále.
15. Zatímco žalobkyně staví výklad citovaného ustanovení na obecném principu, že stavění lhůty u primární povinnosti znamená stavění lhůty i u sekundární povinnosti tj. příslušenství, žalovaný trvá na tom, že takový výklad je v rozporu s textem tohoto ustanovení.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

16. Soud se s výkladem zastávaným žalobkyní neztotožňuje.
17. Soud nemá pochybnost, že zákonodárcem bylo jednoznačně vyjádřeno, že lhůta k podání žádosti o prominutí, nejenže činí 1 rok, ale rovněž, že její počátek běží ode dne nabytí právní moci toho platebního výměru, o jehož prominutí je žádáno. Z textu citovaného ustanovení totiž jednoznačně vyplývá, že žádost o prominutí nebo částečné prominutí lze podat nejpozději do 1 roku a to ode dne nabytí právní moci platebního výměru, ke kterému se vztahuje vyměření - odvodu nebo penále, o jehož prominutí je žádáno. Text ustanovení tedy vychází jednak z předpokladu, že byl vydán platební výměr samostatně ve vztahu k odvodu a samostatně k penále a jednak z předpokladu, že lze žádat o prominutí jak odvodu, tak penále, ale počátek běhu lhůty je určen právní mocí toho platebního výměru, ke kterému se vztahuje vyměření - odvodu nebo penále, o jehož prominutí je žádáno. Zákonodárcem byla užita spojka „nebo“; jde tedy o vyjádření dvou možností, které mohou nastat, resp. o vyjádření, že rozhodným pro počátek běhu jednorocní lhůty je buď právní moc platebního výměru, ke kterému se vztahuje vyměření - odvodu, nebo platebního výměru, ke kterému se vztahuje vyměření - penále, a to v závislosti na konkrétní podané žádosti, tedy zda je žádáno o prominutí odvodu nebo penále. Pro ilustraci lze předestřít úpravu běhu lhůt pro prominutí penále v daňovém řízení, jak ji vnímá odborná literatura: *„Prominutí penále umožňuje individuální prominutí této sankce, která byla daňovému subjektu uložena v důsledku doměření daně ze strany správce daně [...] Poslední podmínkou je podání žádosti o prominutí penále nejpozději do tří měsíců ode dne právní moci platebního výměru, kterým bylo rozhodnuto o povinnosti uhradit penále. Zde je zásadní, zda se daňový subjekt proti takovému platebnímu výměru odvolá či nikoliv. V případě, že daňový subjekt odvolání podá, nabude platební výměr právní moci až dnem doručení rozhodnutí o odvolání, a teprve od tohoto okamžiku počne běžet zákonem stanovená tříměsíční lhůta.“* (srov. Novotná, M., Jordanovová, K., Krupičková, L., Šotník, J. Daňové řízení. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2019, s. 252). I z odborné literatury tak lze vyčíst, že lhůta pro žádost o prominutí penále počíná běžet samostatně od data nabytí právní moci platebního výměru, jímž bylo dané penále vyměřeno. Bylo by nanejvýš nelogické, kdyby byl počátek lhůty odvislý od právní moci individuálního platebního výměru na penále za prodlení s odvodem, avšak na běh (stavění) lhůty by následně mělo vliv též další probíhající řízení, nikoliv však o prominutí penále, ale o prominutí samotného odvodu, u nějž však mohla lhůta pro podání žádosti o jeho prominutí započít dříve, případně později. Žalobkyni nic nebránilo, aby se i proti vyměřenému penále bránila správní žalobou – v takovém případě by došlo ke stavění lhůty pro podání žádosti o prominutí penále po dobu trvání řízení před soudem. Toto stavění lhůty si však nelze „vypůjčit“ z řízení o prominutí odvodu. Žalobkyně též měla možnost požádat jak o prominutí odvodu, tak o prominutí penále již ode dne nabytí právní moci jednotlivých platebních výměrů. Nemusela tak s žádostmi vyčkávat výsledku řízení o správní žalobě.
18. V daném případě bylo žádáno žalobkyní jak o prominutí odvodu, tak o prominutí penále. Zatímco v řízení o prominutí odvodu byla žalobkyně z větší části úspěšná (z celkového odvodu ve výši 3 986 000 Kč byla prominuta částka 3 719 186 Kč, posouzení žádosti o prominutí penále zabránilo marné uplynutí jednorocní lhůty, tak jak bylo podáno výše, tedy opožděnost podané žádosti. Soud se s tímto závěrem správních orgánů s ohledem na výše uvedené ztotožňuje.
19. I když se žalobkyni může jevit právní úprava penále přísná, nelze odhlédnout od toho, že žalobkyně měla obranné mechanismy, jak vzniku a růstu penále zabránit a nadto není ani

sporné, že penále je toliko důsledkem nesplnění podmínek přiznané dotace, které představuje určitou formu dobrodiní ze strany státu.

20. Jednoznačnost obsahu posuzovaného ustanovení nelze podle soudu překonat poukazem na obecné principy, jak se o to, snaží v žalobě žalobkyně. Přestože se lze ztotožnit s tvrzením, že penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně je odvislé od daného odvodu co do existence nároku, totéž nelze říci o lhůtě uvedené ve výše citovaném ust. § 44a odst. 13 rozpočtových pravidel, jež počíná běžet a její průběh je nezávislý na lhůtě pro podání žádosti o prominutí odvodu.
21. S ohledem na výše uvedené tak Městský soud v Praze konstatuje, že žaloba není důvodná, neboť správní orgány správně určily počátek doby, od které běžela 1 roční lhůta k podání předmětné žádosti, a proto ji dle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
22. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. března 2021

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. H.